

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

ŠPECIFIKÁCIA TESTOV

zo slovenského jazyka a literatúry
a z maďarského jazyka a literatúry

**pre celoslovenské testovanie žiakov
5. ročníka základných škôl
v školskom roku 2021/2022**

T5 2022

Bratislava 2021

Testy z vyučovacích jazykov pre celoslovenské testovanie sú určené všetkým žiakom 5. ročníka základných škôl okrem žiakov s mentálnym postihnutím. V celoslovenskom Testovaní 5 (T5) sa používajú testy relatívneho výkonu, tzv. **NR testy** (norm-referenced), rozlišujúce žiakov podľa ich výkonov v teste.

Testy z vyučovacích jazykov (slovenský jazyk a literatúra – SJL, maďarský jazyk a literatúra – MJL) plne rešpektujú vzdelávacie štandardy deklarované v inovovanom Štátnom vzdelávacom programe, Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia:

Pre žiakov s vyučovacím jazykom slovenským – ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE 1. STUPEŇ ZŠ: SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA:

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/sjl_pv_2014.pdf

a ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE 2. STUPEŇ ZŠ: SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA: Vzdelávacie štandard 5. ročníka:

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/sjl_nsv_2014.pdf.

Pre žiakov s vyučovacím jazykom maďarským – ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE 1. STUPEŇ ZŠ: MAĎARSKÝ JAZYK A LITERATÚRA:

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/mjl_pv_2014.pdf

a ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE 2. STUPEŇ ZŠ: MAĎARSKÝ JAZYK A LITERATÚRA: Vzdelávacie štandard 5. ročníka:

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/mjl_nsv_2014.pdf.

Testovanie z vyučovacích jazykov sa v školskom roku 2021/2022 orientuje na overenie úrovne získaných vedomostí a zručností žiakov 1. až 5. ročníka ZŠ. Test je zároveň zostavený v súlade s:

1. **Usmernením k obsahu vzdelávania** žiakov základných škôl počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 zo dňa 28. 04. 2020.

<https://www.minedu.sk/usmernenie-k-obsahu-a-organizacii-vzdelavania-ziakov-zakladnych-skol-pocas-mimoriadneho-prerusenia-skolskeho-vyučovania-v-skolach-v-skolskom-roku-20192020-28-4-2020/>

2. **Dodatkom č. 7** k štátnemu vzdelávaciemu programu schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-

10A0 a číslom 2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015 „Opatrenia na odstránenie alebo minimalizáciu dôsledkov mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 a na zosúladenie znenia štátnych vzdelávacích programov so znením školského zákona.“ schváleným MŠVVaŠ SR dňa 29. 6. 2020 pod číslom 2020/13534:1-A2110 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s vyučovacím jazykom slovenským, základné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a základné školy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny s platnosťou od 1. 9. 2020.

<https://www.minedu.sk/dodatok-c-7-k-svp-pre-zakladne-skoly/>

3. **Dodatkom č. 9** k štátnemu vzdelávaciemu programu schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 a číslom 2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015 „Opatrenia na odstránenie alebo minimalizáciu dôsledkov mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2020/2021.“ schváleným MŠVVaŠ SR dňa 9. 7. 2021 pod číslom 2021/13381:2-A2140 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s vyučovacím jazykom slovenským, základné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a základné školy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny s platnosťou od 1. 9. 2021.

<https://www.minedu.sk/dodatok-c-9-k-svp-pre-zakladne-skoly/>

Testovanie sa v súlade s iŠVP orientuje aj na **overovanie čitateľských kompetencií** – prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť žiakov interpretovať rôzne druhy súvislých a nesúvislých textov.

Testové úlohy nie sú len typickými školskými úlohami, neoverujú len rozsah zapamätaných vedomostí, ale aj vyššie poznávacie schopnosti žiakov. Vo väčšej miere sú zamerané na čítanie s porozumením. Testy sú zostavené tak, aby overovali hĺbku vedomostí a zručností, ako aj schopnosti ich aplikácie v praxi.

V testoch z vyučovacích jazykov sa bude aj v školskom roku 2021/2022 nachádzať 10 úloh s tvorbou krátkej odpovede. Je nutné, aby žiaci svoje odpovede písali čitateľne.

Zdravotne znevýhodnení žiaci budú mať testy upravené podľa stupňa znevýhodnenia tak, aby bol zachovaný cieľ testovania.

Testy z vyučovacích jazykov z minulých školských rokov, ktoré sú obsahovo zamerané na 1. stupeň ZŠ, nájdete na webovej stránke <https://www.nucem.sk/sk/merania/narodne-merania/testovanie-5>.

Obsahové zameranie testov z vyučovacích jazykov T5 2022

Cieľ	<ul style="list-style-type: none"> • získať objektívne informácie o výkone žiakov na konci 5. ročníka základnej školy, • poskytnúť školám spätnú väzbu a komplexnejší obraz o vedomostiach a zručnostiach žiakov z vyučovacieho jazyka, ktorý napomôže pri zvyšovaní kvality vzdelávania.
Čas riešenia	60 minút
Počet testových úloh	30
Typy testových úloh	<p>20 uzavretých úloh s výberom jednej odpovede zo 4 možností, 10 otvorených úloh s tvorbou krátkej odpovede.</p> <p>Z celkového počtu <u>30 úloh</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 21 úloh sa vzťahuje na ukážky (ku každej ukážke 7 úloh), • 9 úloh je voľných, z ktorých niektoré sa vzťahujú na kratšie texty.
Charakteristika textov	<p>Texty sú primerané žiakom 5. ročníka ZŠ.</p> <p>Použité sú:</p> <ul style="list-style-type: none"> • súvislé a nesúvislé texty, • autentické i upravené texty, • umelecké, vecné texty, • texty z rôznych médií.
Zameranie úloh zo SJL 1. – 5. ročník	<p>1. Jazyková zložka</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková rovina a pravopis so zameraním na vybrané slová, vlastné mená a osobné zámená v písomnej komunikácii, • významová rovina, • tvarová rovina so zameraním na ohybné slovné druhy, ich gramatické kategórie a vzory, • skladobná rovina, • sloh. <p>2. Literárna zložka</p> <ul style="list-style-type: none"> • všeobecné pojmy, literárne žánre, štruktúra diela, štylizácia textu, metrika. <p>3. Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhľadanie a porozumenie explicitne i implicitne vyjadreným informáciám v texte, • analýza textu a vyvodenie správneho záveru.

Zameranie úloh z MJL 1. – 5. ročník	1. Jazyková a slohová zložka <ul style="list-style-type: none"> vzťah významu a tvaru slov (viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia), hláskový systém, slovné druhy, tvorené slová, pravopis, slohové útvary a žánre. 2. Literárna zložka <ul style="list-style-type: none"> literárne žánre, štylizácia textu, metrika. 3. Čítanie s porozumením <ul style="list-style-type: none"> vyhľadanie a porozumenie explicitne i implicitne vyjadreným informáciám v texte, analýza textu a vyvodenie správneho záveru.
Kognitívna úroveň	1. Zapamätanie – vybavovanie si vedomostí z dlhodobej pamäti 2. Porozumenie – konštruovanie významu na základe získaných informácií 3. Aplikácia – uplatnenie postupu na riešenie problému, implementovanie 4. Analýza – rozloženie celku na časti, určenie vzájomných vzťahov, rozlišovanie 5. Hodnotenie – zhodnotenie, zdôvodnenie, vyvodzovanie
Povolené pomôcky	pero, ktoré píše namodro.
Nepovolené pomôcky	výpisky, učebnice, študijné materiály, mobilný telefón.
Hodnotenie	1 bod za správnu odpoveď, 0 bodov za nesprávnu alebo neuvedenú odpoveď.